

Foglalata: Magyarország (kerületi ülések, kineveztetések, gyapjúári viszonyok; pesti dinnyevásár; viadal-intézet; Schwarz f.) Ausztria (előléptetések a' hadiseregénél; Halley üstököse) Anglia (felső és alsóházi tanácskozások; Hume és Peel versenyygése. a' Courier 's a' t.) Franciaország (lapok véleménye az új sajtó-törvényről; a' Jour. de Francfort és Garnier Pagés 's a' t.) Spanyolország (ángol consul fogadtatása Carlosnál; Saragossai zendülés; Barcelonai újabb hírek) Németország (Boroszlói összejövétel, berlini zendülés, 's belgiumi egyetemek) Törökország (a' törökország adósság állapota)

MAGYARORSZÁG.

Pozsony: Ő cs. kir. fensége a' főhg-Nádor aug. 23kán estve 8 órakor jött vissza Bécsből, hová az előtti napon reggel utazott el. A' KK. és RR. folytatják kerületitanácskozásait a' főrendeknek a' sérelmek és kívánatokra válaszul adott megjegyzéseikről.

Ő cs. k. fősége, folyó hónap 10éről költ kegyelmes rendelése által cs. aranykulcsos, titkos tanácsos 's a' török udvarnál eddigi követ Ottenfels-Geschwind Ferencz bárót status és conferent. tanácsossá a' titkos házi-udvari-statuskancelláriánál, 's az eddigi rendkívüli követet Konstantinápolyban Stürmer Bertalan bárót ugyanott teljes hatalmú követté's ministerré kinevezni méltóztatott; a' cs. k. udvari tanulmány-biztossághoz érkezett kegy. rendelése szerint pedig a' gyakorlati gyógyászat tanítószékére az innsbrucki tudom. egyetemenél Györmegeyi tisz. orvos Karpf Antalt rendes oktatóvá nevezni.

Ő cs. 's apost. kir. fősége aug. 5kéről költ 's a' magy. kir. udvari kancelláriához bocsátott kegy. rendelése szerint Farkas Ferencz fehérvári székesegyházi kánonokot sz. Miklós eresi címzetes apátjává, hasonlóul fehérvári kánonok Paretics Ignácot a' b. szüz buktati v. bakonyi címzetes apátjává, továbbá szári lelkész Pendl Ferenczet, 's Farkas Imre fehérvári plebanust az említett székesegyházi káptalannál valóságos kánonokká méltóztatott kinevezni. Szinte aug. 5kéről költ kegy. rendelésében sopronyi kánonok és városi pleb. Micsanek Józsefet szentkereszti címzetes apátá, 's Nagy Józsefet egykori tábori főpapot 's tisz. kánonokot a' pozsonyi káptalannál val. kánonokká mélt. kinevezni.

Ő cs. k. fősége jul. 27ki kegy. határozata szerint a' gibraltari eddig helyettes consult, Sprague Horácot, ugyanott valóságos cs. k. ausztriai consullá mélt. kinevezni.

A' cs. k. számadási igazgatóság a' besztarcebányai számtartóságnál számvivő-tisztet Dohnaly Antalt, vieliczkai bányász és sóakna-számtartóvá nevezé ki.

Gyapjútermesztőinknek irányzatul követhető fontos híreket és szempontokat közöl egy jeles 's tudományos jártasságu practicus gazdánk Tót-Megyerről (Nyitra vármegyéből) f. aug. 24éről:

Hamburgi tudósítások szerint e' hónap 12éről mind itt, mind Angliában, a' közép-finom és közönséges gyapjú ára, a' német nagy gyapjúvásárok óta tíz tallérral csökkent mázsa számra. Aug. 6kán Lee nevű gőzhajó Hamburgból Hullnak indult el, de miután 128zsák gyapjút a' tengerbe vala hányni kénytelen, a' szélvész által mind műszereiben mind egyéb szállítványiban tetemesen károsultan tért vissza. Ezen adat összeütközésben látszik lenni e' következő, a' gyapjútermesztők részére kedvező, körülményekkel: 1) Angliában a' gyapjúgyárak általján el vannak munkával foglalva, különösen a' yorkshireiek amerikai rendelések által. 2) Németalföldön is élénken folytatják a' gyapjúgyártást. 3) Németországban a' gyapjúgyárak, részint legalább a' vámegyesület következésiben is, nem csak minden reményen felül szaporodnak, hanem egyszersmind javulnak. 4) Franciaországban, mióta a' beviteli vámot 30°_f ről leszállították 20°_f tre, nem csekély mennyiségű német finom és közép-finom gyapjút visznek be. 5) Spanyol gyapjút, a' polgári háború miatt, alig láthatni Angliában. — A' gyapjútermesztőknek kedvetlen körülmények pe dig ezek: a) nagy része a' gyároknak, kivált Amerika részére, előbb alkudott igen olcsó árokért dolgozik, addig tehát, míg az egész kötelezésinek eleget nem tesz, nagyon vonakodik drágább gyapjút venni. b) Soha sem jelent meg annyi külföldi gyárnok és kisebb gyapjúkereskedő külföldről, de soha sem volt általján annyi vevő a' német vásárokon, mint az idén; a' gyárnok pedig nem veszen addig kereskedőtül, míg csak a' maga által vásárolt gyapjumennyiség el nem fogy, és a' kisebb kereskedő több tekintetből kisebb nyereséggel is megelégszik, vagy előbb kénytelen, kárral is eladni, mint a' nagy; 's e' miatt most a' német nagykereskedők annyival nagyobb hátramaradást szenvednek, mivel a' vásárokon ugyanazon áru t. i. gyapjuvevőknek szokatlan száma némileg mesterséges árt okozott. c) Az új, délvallisi gyapjú nem csak bámulásra méltón szaporodik, hanem javul is. Yorkhíre többi közt, Amerika részére majd nem kirekesztőleg ezen gyapjút dolgozza. — A' következesek pedig mellyeket ezen ellenkező körülményekből húzhatunk, talán ezek lehetnének: 1) ször különös ok nincs (bár közép arány szerint megelégedhetünk a' mostani

árokkal is, azoknak nagyobb esőkkenésétül félni; 2szor mennél inkább szaporodik a' gyapjukereskedők száma; annyival kisebb fortélyokra szorúl eddig azoknak olly igenis bő nyereségök, annyival szükségesb tehát, hogy minden birkatenyész-tő szemes legyen, kinek hisz; legbiztosb uton jár pedig az, ki gyapját zsákban adja el, 's gyapjáért azonnal kész pénzt, vagy készpénz értékü 's jó hitelü váltólevelet kap. Elenyésznek így a' mosás-elleni kifogások, mint száz egyéb kopasz ürügy, mellyet mind annyiszor bőven előhalmoznak, valahányszor a' gyapjukötés vagy szerződés és általadás közt elmúlt idő alatt, mint most, az árok esőkkennek.

Pest aug. 28kán: A' végére hanyatlott sz. János fővételi, vagy dinnyevásár eleinte a' kézművekre igen silány volt, de később általjában közep-szerűnek mutatkozott. A' pamut szöveteket jócskán keresték de a' selymet, noha még vásár előtt felrugott ára, jobban. Hazai termékinkre a' repczét 's gubacsot kivéve, igen kevés hasznos alku történt, vétel még kevesebb. A' gyapju-vásár mint fő jövedelmi czikkely, az eladóra kedvetlen volt általjában, a' vevőre kedvező, mert 8—10° f. tel süllyedt a' finomabb fűrt ára, a' közönséges 's közép fajé pedig 15—20° f. tel a' mult medárdi sokadalomhoz képest. A' gubacs ára idei csekély reményü biztatása miatt, felszökkent. A' baromvásár igen vékony volt. A' jó söre v. göboly igen jó áron kelt, csak hogy máskorhoz képest a' néhol uralkodó dög miatt is, nem vala tetemes számú, mi miatt ns Pest megye mostani közgyűlésében a' hús eddigi árát meghagyta. A' nyomtatásra 's igavonásra alkalmazható lónak, habár gacsiba volt is, aránylag több vevője 's keresője volt mint a' czimeresnek. A' bőr, olaj, dohány süllyedt. A' sovány sertés olesón kelt a' ritka tájon diszlo kukoricza 's makk miatt. A' gabona minden faja lejjebb szállott az ország nagyobb részében áldással páros aratás miatt, így a' bort is lecsökkenté a' majd mindenütt rakott gerezdü venyige. Illy kecségtető kilátás Halley már feltűnt üstökösére támaszkodva kádárinkat legjobban boldogítja, mert már 4 váltó forint a' vasabroncsu hordó akója, mind a' mellett, hogy tökéletesen száraz dongájut bajjal kaphatni. Többit adja Értesítők.

A' győri káptalan nemes hazafiságának, jeles tudományszeretetének igen dicső példáját adta, midőn II. Gejza és III. István magyar királyoknak fehérvár várába vésetett pecsétnyomóikat, mellyek jószágán találtattak, a' magyar nemzeti Museumnak és így a' közhazának ajándékozni méltóztatott. Már rézbe vésetett mind a' két pecsétnyomó, 's közelebb közvizsgálat alá fog bocsáttatni (a' Tudományos Gyűjtemény legközelebb megjelent VII. kötetéből). NEMZETI VIVÓ-INTÉZET. A' pesti nemzeti Vivó-intézetnek f. e. jun. 9kén Pesten tulajdon teremében tar-

tatott gyűlése 4ik határozati pontja tartalmánál fogva, ezennel jó eleve hirül adatik: hogy legközelebbi közgyűlése ezen Intézetnek jövő 1836ik esztendei február hónap 1őjén fog tartatni, melly határidő, mind a' mellett, hogy a' t. cz. Rész-es-uraknak e' jelen hírlap által mostan előre tudtokul adatik, még a' határidő elérkezte előtt 6 héttel ujra hirül fog tétetni, — a' Budapesten levő Rész-es-urak pedig még külön meghívó levelkek által is ezen Intézet közgyűlésében leendő részvételre illendően meghivatnak. Költ Pesten augustus 28án 1835

Báró Prónay Albert s. k.
mint a' nemzeti Vivó-intézet ideigleni igazgatója.

Folyó aug. 19ikén halálozott meg Kaposvárrott Schwartz Ferencz gyógyszerészmester, a' németországi természetvizsgáló társaság, valamint a' közhasznu ismeretekről nevezett akademiának rendes, a' bajorországi fűvész és kertmivelő társaság levelező, 's az éjszak-németországi gyógyszerész egyesület tiszteletbeli tagja. Ezen jeles férfú mivelte lelke kész oltára volt a' tudományos és nyájas társalkodásnak. Korán hanyatlott ugyan sirba (életének 36ik évében) de baráti 's ismerőseinek szívökben hosszú életszakaszra biztosíták erényei 's kitünő tulajdonai emlékezetét.

A U S Z T R I A.

A' es. k. hadiseregnek következő előléptetések történtek: St. Croixi báró Csehi József vezérőrnagy 's helyettes elnök az alsó ausztriai katonai elegend törvényszéknél, altábornaggyá lett de hivatalában megmarasztatással. — Vezérnagykáá következő ezredek: Gerhardi Ignác Mayer 45 számú gyal. ezrednél; Liebrich Henrik a' 2dik számú ottochani határezrednél; Spinette János lovag, 5ik sz. Varasd-körösi határőr gyalog-ezrednél; gróf Spannoghi Leopold, 4ik számú Császár uhlán ezrednél; Khünel Andor a' 2dik pattantyus ezrednél és Báró Adelsstein József 4ik számú Lattermann gyalog ezrednél. Ezredessé lett alezredes Sissak Erneszt, estei Ferdinánd Ferencz főherczeg 32ik számú gyalog ezrednél. — Alezredesekké (Oberstlieutenants) köv. őrnagyok: Pfanzelter Károly 11ik sz. Rajner főherczeg gyalog ezrednél; Castelliz József, 32ik sz. Ferdinánd főhg gyalogezr; Burassovich Márton 2ik sz. ottochani határőr gyal. ezr.; Casanova Károly 5ik sz. varasd-körösi határnök gyal. ezr.; Báró Zedlitz József, 8ik számú Hardegg vasas-ezrednél, mindnyájan az ezredben, Kille József, ki az 5ik pattantyús ezredtől a' 4ikhez általtétetett. — Őrnagyokká (Majorok) lettek köv. kapitányok: Sartorius Mátyás, 33ik sz. Bakonyi gyal. ezred.; John József a' 36 sz. Palombini gyal. ezr.; Schnirrich Benedek a' 15 sz. Bertoletti gyal. ezr.; Stippetich József a' 2ik sz. ottochani hat. gy. ezr.; gróf Brankovich Pál az első sz. Liccai hat. gy. ezr.; Hraby Vilmos az 5 sz. varasd-körösi határőr gy. ezr. Telleky Mózes a' 14 számú 1ső székely határőr gyal. ezr.; Blankenburg Henrik a' 8dik sz. Hardegg vasas ezr.; Quellimbrunni Kaltenbrunner Mátyás az 5ik, Jankó Ignác a' 4ik pattantyús ezredtől, mindnyájan ezredeikben; Thurnfeldi lovag,

Lueger Ferencz, Koudelka 40 sz. gyal. ezredtől 8 sz. Lajos főhg. gyal. ezredhez; Gerstenkerni Gerstner József, 11ik sz. Rajner főhg. gyal. ezredtől Koudelka 40ik számú gyal. ezredhez; Loncharevich Lajos 23 számú Söldenhofengyal. ezredtől a' 9ik sz. pétervár. határór. gyal. ezredhez; Peorseoldi Mihálykó Márton 6 sz. sz. györgyi hat. gy. ezredtől a' 4ik sz. szluini hat. gyal. ezredhöz; és Karrer Bencze, nyugpénzzel Buduai helyőrnaggyá (Plazmajor). Bárány Fels Lajos alezredes a' 11ik számú Rajner főhg. gy. ezrednél, városi parancsnok lett Egerben; Holpert Jakab, őrnagy a' 4ik patt. ezrednél az innsbrucki őrpattantyúsági-vidékparancsnokává lön. — Nyugalmasztattak e' következők: de Mese-macie József, Lardenois de Villei vicomte, altábornagy 's parancsnok Péterváradon; Roll János ezredes és városi parancsnok Egerben; Rebracha András a' 2 sz. ottochani hat. gyal. ezrednél alezredes, ezredesi ezimmet 's díjtoldalékkal; és Böhm Antal Móríz a' 8 sz. Hardegg vasas ezrednél; Blüthenthal Götz Leopold őrnagy a' 36 sz. Palombini gy. ezrednél, alezredes karakterrel 's díjregebitéssel 's Plankensterni báró Vetzlár Lajos, helyőrnagy Lembergben; Leusser György kapitány a' 3ik patt. ezr. és Krapf Antal kapitány a' prágai őrpattantyúsági vidéknél, őrnagyi ranggal 's nyugpénzzel; Wrany Bencze kapitány 28 sz. Baillet de Latour gy. ezr. őrnagy ranggal, és Nordensteini Stein Ferencz lovagkapitány a' 3 sz. Fridrik hg. vasas- ezrednél, őrnagyi ranggal 's fizetés- neveléssel; báró Arnstein Ignác, alhadnagy a' szicíliai Konstantin György rend keresztjét nyerte azt hordozhatási engedelemmel.

Aug. 23kán reggeli három óraker az üstökös ismét láttatott a' bécsi cs. kir. csillagász toronyban. Littrow ur azt szembetünőleg éjszakkelt felé haladtnak találta, szinte közepett a' bika, β (beta) és ζ (zeta) 's az iker v. kettős μ (m) csillagzat közt közel Orion buzgánya éjszakai végéhez. Világa nem erősült, hihetőleg az ég azon részének tisztátlansága miatt, hol most az üstökös tartózkodik. Távolsága a' naptól 31, a' földtől 35 millió német mérföld, 's így tőlünk $1\frac{1}{4}$ sz. van messzebb mint a' nap. Csaknem egyenes irányban közel a' föld felé 's naponként 750 ezer mérföldnyivel. Ezen közelítő irányzatú utját oct. 5eig folytatja, midőn 5 millió mérföldnyi közelségre jut hozzánk 's újra távozni kezd.

A N G L I A.

A' felsőházban auguszt. 11kén azt kérdezte Newcastle herczeg a' kinestár első lordjától: szándéka e' hatóságjavító törvényjavaslat elfogadását sürgetni, 's indítványba hozni, hogy a' ház biztossággá változzék végette? Melbourne lord felelé: „Igen is, minden bizonynal.“ Newcastle hg: „Ez esetben én is ismétlem az általam jelentett indítványt, 's kívánni fogom, hogy szavazzon a' ház fölötte!“ Mint tudjuk ez indítvány oda célza, hogy a' ministerium a' testületjavító törvényjavaslat miatt véd alá tétessék. —

Clanricard marq. ezután indítványba hozá azon törvényjavaslat második felolvastatását, mellynek célja: 1.) azon törvény eltörlését kívánni, melly a' katolikusokat arra kötelezi, hogy egybekelésüket a' polgári névjegyzék-vitelre megbízott protestans lelkészek előtt 's által tegyék, mielőtt i. az egybekelés saját vallásuk lelkészei által avattatnék fel vagy áldatnék meg. 2.) A' katolikus házasságok jegyzéke vitelét katolikus papokra bizni. Plunkett és Brougham lordok melegen támogatták e' valóban emberiséges 's igen természetes törvényjavaslatot; de keményen megtámadák azt Limerick gróf, Wicklow lord és a' londoni, exeteri 's herefordi püspökök, kik a' törvényjavaslatban nem magát a' dolgot keresték, hanem eszközt láttak a' katolikus papok hatalma nagyítására. A' törvényjavaslat szavazásra kerülvén 46 szótöbbséggel 16 ellen félrevetett. —

Az alsóházban Hume indítványa: neveztesék ki nyomozó biztosság az orangista páholyok fenléte 's a' cumberlandi hg által iránta mutatott kedvezések ügyében, 138 szóval 43 ellen elfogadtatott. —

A' londoni lapok folyvást új jegyzékeket adnak azon városokról; hol gyűlések tartattak 's felirások szavaztattak a' testületi törvényjavaslat-elfogadásra. A' Sun erre megjegyzi: „De még ez nem minden; az idő hatalmasb jelenségit kell említenünk. Nem csak Manchesterben, de Newport 's Liverpoolban is kemény idegenség mutatkozott az iránt, hogy kérelemre méltassák a' lordok házat. Érzették, milly haszontalan 's fölösleg volna esedezve olly gyűléshez folyamodni, melly a' városi irnokság önző véleményébe több bizodalmat helyez, mint a' nép véleményébe. 'S e' szellem nem csupán ama' három városra szorul, hanem mint futótűz keresztülvillan az egész országon, 's mindenütt hallhatni e' nyugtalanító kérdést: „Mi haszon nekünk a' lordok háza? 'S miért hagynók mi azt továbbá is főállani, midőn csak kárunkra áll főn?“ (Oest. Beob.) — Mint említettük, az ángollapok igen keményen kikelték a' francia ministerium által a' követház elé felhozott törvényjavaslatok ellen, a' Times közöttük így elmélkedik azokról: „De elég! Nem képzelhet magának angol illy állapotot; 's méltán várhatni, hogy olyan nép mint a' francia, melly Lajos-Fülöp kormányát kevésbé gyűlölt zsarnokság düledékeire építé, mint ez, sokáig nem fogja saját teremtvétől azon rendszer súlyosítását elviselni, mellynek teljes megbuktatása volt azon cél, mellyért e' széket fölemelé. De ha a' beszédet 's irást illy módon meg lehetne is semmisíteni, megölhetitek e' szenvedélyt is, 's meggyilkolhatjátok e' gondolatot? Ha a' kiáltások elnémítatnak, ugyanazon nyomással a' halk suttogást is elfojthatjátok?“

Ha az ajkak elzárják, a kezeket is elzibbasztottatok e azzal? és hogy egy pokolerőművet ezrekre 's egy juliuszt az esztendőben tizenkettősorsoroztatok, hogy valamennyi francia lelkében olly boszankodást gerjesztettetek. A' kard koczka- v. szerencsejáték, mellyel többen tudnak egynél játszani, és senki jobban, mint a' francziák, kik 45 év alait hét vagy nyolcz kormányt láttak egymás után, mellyek valamennyien hatalommal 's erőszakkal akartak kormányozni, 's valamennyien erőszak által dülattak fel. —

Folytatása az alsóház vitájának az orangista páholyok iránt aug. 4ről: Wood ezredes bizonylára, hogy Cumberland hg nem tudhatta, mire használták az általa fehérül kiadott engedelmi jegyeket, Maxwell ur hasonlóan védé a' herezeget; de Ward ur hatalmasan támogató Hume ur indítványát: „Az említett gyűlésben, ugymond, Kenyon lord házában, mellyben a' herczeg vivé az elnökséget, az határozottatott, hogy az engedelmi-jegyek valamely páholyba léphetésre 15 shillinggel fizetessenek meg, de altisztek, katonák és hajóslegények egészen vagy némely részben legyenek fizetéstül mentesek, 's még is azt akarja a' ns hg elhíttetni, hogy a' páholyok felletéről a' seregben semmit sem tudott! (halljuk! halljuk!) A' ház kötelességét nem teljesítene, ha ezen indítványhoz al-gyöngédérzetből, vagy pedig félelemből nem állana. (Igen hangos tetszés).“ Percival ezredes az orangista társaságok okait védelmezé, de a' seregben létezését semmivel sem igazolhatta, mindazáltal Cumberland hget minden tudomás alul fölmenti. Russell lord sajnálta, hogy Hume ur addig nem várt, míg a' tanu-kihallgatásból teljesebb tudomást lehetett volna e' fontos dologban meríteni. Ő ellensége minden ilyen titkos egyesületnek, 's épen azért az orangista egyesületet is ostromolja, de elhalasztatni ohajtaná a' dolgot, hogy a' ns hgnek ideje lenne magát igazolnia, 's az egyesülettől visszavonulnia. Beszédét tetszés követé. Midőn Shiel ur ezután a' vitázat elhalasztatását ajánlotta 11kére, Peel ur fölkel, 's az illy nemű egyesületek iránti ellenzését fejezvé ki részéről is azt mondá: bizonyos ugyan, hogy volnának páholyok a' seregben, de arra hogy a' rendőrségben is léteznének, nincsenek bizonyítványok. — Hume félbenszakaszkodás: „Csalhatatlan bizonyítványokkal mutattam meg, hogy Limerick rendőrségében orangista páholyok vannak képezve.“ (zajostetszés a' ministeri padokon.) Peel: „A' tisztes tag e' vádat más testületek ellen is felhozta, például az árok-és gátesinálók ellen.“ Hume hirtelen felszökve: „Igen is, tettem azt, és tanubizonyosságokkal mutattam meg.“ (Igen hangos tetszés.) Peel: „S a' parancsnokló tiszt még is vagdáta.“ (tetszés az ellenzés részéről) Hume ur:

„Tegye, ha bírja, de én bizonyítványokat hoztam fel a' Maltában létező páholyok számáról, 's ha ezt az igen tisztes baronet a' házban jelenté vala, megnézhetette volna azokat. (igen igen hangos tetszés a' ministeri oldalon.) Peel: „Ha ezt Ön bebizonyíthatja, nem ellenzem azon végzést, melly a' páholyok felletét megrója a' seregben (harsány tetszés.); de a' bizonyításnak teljesnek kell lennie, (tetszés az e'enző félen); Javaslom tehát: fogadjon el a' ház olly végzést, mellyben kéressék meg ő fölsége, hogy magas figyelmét az orangista páholyok alakítására 's terjedelmére fordítsa, mikép azokat a' biztosság előtt tett tanuvallomások kimutatják.“ Hume: „Ez világosan annyit tenne, mint ő fölségének parancsot szabni elébe. (nagy tetszés és hangos kaczaj a' ministeri oldalon.)“ Peel: „Természetesen az olly gyöngéden érző dicséretességet vagy jelességet, mint a' tisztes middlesexi követ uré, nem egy könnyen elégíthetni ki. 's a' t. Mint említettük a' ház Hume indítványát tömérdek (148) szó-többséggel elfogadta. — A' Globe e' tekintetben azt mondja: „E' végzés, ha nem csalódunk, hihetőleg nem csak az orangista egyesületeket, hanem általjában mindentitkos egyesületet kivégzend az országban, mellyek különkődő elválást, 's pártos elkerültséget ügyekheznek föntartani. A' legfontosb és kinosabb vonás a' vitázatban Cumberland hg részvéte volt az orangista egyesületek alakításában a' sereg közt. A' nevében hirdetett nyilatkozásra igen keveset ügyeltek, 's a' ház majd egyértelmű véleménye az általa ürügylött (vorgeschützt) tudatlanságot hinni nem akarta. A' dolog már most forduláson van 's a' t.“

Londonból aug. 14éről azon tudósítás jött, hogy Newcastle a' felsóház aug. 12ki ülésében e' napra jelentett indítványát a' testületjavító törvényjavaslat ellen visszahúzta. Az indítvány azt fejezé ki, hogy, noha nem idegen a' felsóház constitutionalis alapokra épített javittatását elfogadni a' községi jogok és szabadékoknak, a' mostani javaslatot mindazáltal nem fogadhatja el azon alkotmány-ellenes elvek miatt, mellyek számos honfi származékos jogait sértenék meg 's dülnek föl, 's több mint 240 városi község szabadéklevelét rontanák meg anélkül, hogy e' rendszabályt a' ház elibe hozott bizonyítvány igazolná. Visszahúzta pedig, mert Wellington 's Cumberland hgek és Mansfield gróf e' tulos rendszabály ellen nyilatkoztak. A' felsóház ezután biztossággá változott a' nevezett javaslat iránt, mellynek első záradéka minden vita nélkül elfogadtatott. A' második ellen Lyndhurst indítványt hozott fel, mellyet 14én este a' lordok 93 szótöbbséggel elfogadtak. Ezen indítvány oda czélt, hogy a' testületek most szavazási joggal bíró tagjai az úgy nevezett free-manek, 's örököseik, minden eddigi jogaikat és szá-

hadékaikat tartsák meg. E fölött Lyndhurst még egy indítványt hozott föl, mellynél fogva e' freemanek parlamentválasztási joga is sértetlenül maradjon. Melbourne l. ellenszegült ugyan ezen indítványnak is, de szavazásra nem bocsátá a' dolgot tudván, hogy szintannyi lesz a' többség, mint a' másíknál. Mihez képest ezen indítvány is elfogadtatott. Egy indítvány, Wellington hgé, azt kívánta, hogy a' városi kerületek határai egy maradjanak, mint most vannak, a' parliament elintézendései 's ez is elfogadtatott. Az alsóház végzés ezen elintézt a' ministerekre bizta. A' 6ik és 7ik cikkelyek másítás nélkül fogadtattak el. — Az alsóházban augst 12kén az irlandi testületjavító törvényjavaslat másodsor, 's az irlandi egyházi törvényjavaslat harmadsor olvastatott föl 's el is fogadtatott. A' felsóházban aug. 13kán előadta Melbourne lord az alsóházból feljött irlandi egyházi törvényjavaslatot, az ellenzöfél folyvásti morgása közt, 's indítványba hozá, hogy első felolvasatása tüstént, másodsori pedig nyolcz nap mulva történjék. Az indítvány elfogadtatott, 's a' törvényjavaslat először fel is olvastatott.

A' Morning-Herald szerint négy (46, 20, 16, és 12 álgyus) hajó indult ki Lissabonból bepecsételt utasításokkal, mellyek mint állítják Spanyolország éjszaki partjait érdeklik, — hol d. Carlostól elégtételt lesznek követendők a' britt alattvalókon elkövetett sérelmekért. A' Morning-Herald véleménye szerint ezen expeditio hihetőleg az angol hajósegyeneken a' carlosiak által többször történt gyilkolás megboszulására czéloz.

A' Courier a' testületjavító törvényjavaslaton a' felsóház által tett másításokra illy megjegyzést teszi: „Az eddigi másításokból láthatni, hogy a' választási jog némi csekély megszorításán kívül, a' rendszabály eddig még nem károsított meg. Az alsóház azonban 's a' nép vigyázó szemmel legyen rá, 's hathatósan fejezze ki magát, mert a' törvényjavaslat elleneinek sem a' felsó sem az alsóházban hinni nem kell. Ha a' lordok e' fenforgó törvényjavaslatot megcsontítják, csak azt nyereudik, hogy más, talán még gyökeresebb (radicalabb) bélyegü fog elejökbe terjesztetni, 's ez által a' politikai izgást, melly áika minden országnak mellyben az uralkodik, csak hosszabbítják.“ A' Globe pedig azzal kezdi cikkelyét, hogy a' lordok a' testületi törvényjavaslatot már megkezdték csontítani. „Newcastle hg és Winchelsea lord, úgymond, rugóji a' peerségnek; politikájok által hat az egész testületen, okosságuk korlátban tartja őket, és nézvénytelen (rücksichtslos) bátorságuk lelkesíti. Milly alakban fog majd a' testületi törvényjavaslat kezeik közül kikerülni, előre nem mondhatni meg.“ — Később azonban elismeri a' Globe is, hogy a' felsóház által eddig elfo-

gadott másítások az egész törvényjavaslatot még nem értékelteleníték el. — Az izgás a' felsóház viselete miatt Anglia valamennyi nagy városában szerfölött nyomos és sokat jelentő. Mindenütt nagy sietséggel felirások hozatnak létre a' lordokhoz, mellyekben nem csak azt kérik, hogy fogadják el az alsóház által jóváhagyott javaslatot, hanem hogy változatlanul fogadják el. Londonban magában, hol a' lordmayer a' községet e' végre összehíni nem akarta, aug. 12kén mintegy 3000 főbül, a' község legtisztosb tagjaiból, álló gyülekezet tartatott Guildhallban; 's Wood alderman előlülte alatt több tekintetes személy hathatós beszédeket mondott, főkép a' felsóház és a' lordmayer ellen. Pattison ur a' felsóházban tett ama' nyilatkozásra figyelmeztete, mellyben maga Melbourne lord azt mondá, hogy a' lordok a' törvényjavaslat félrevetésével öngyilkosságot fognak elkövetni, 's oda vélekedék, hogy e' remény valóban teljesülni is fog, ha a' felsóház a' nép ohajtásának nem felel meg. Grote ur azt mondá: inkább szeretné, ha a' lordok az egész törvényjavaslatot elvetnék, mintha azt lényeges határozatiban csontítanák meg. Valamennyi javasolt végzést egyhanguan elfogadták, 's azokra alapított fölirást szavaztak. Mire a' londoni község tanácsnak egyhanguan köszönetet szavaztak viseletéért, a' lordmayornak pedig háromszoros vesszen-elt (pereat) kiáltottak. A' gyűlések országszerte, mellyek kérelmeket küldenek a' lordokhoz megkérni azokat, hogy csontíttatlanul fogadják el a' községi törvényjavaslatot, olly számosak, hogy a' hirlapok nem gyözik adni a' róluk szölo tudósításokat.

FRANCZIA ORSZÁG.

A' Gazette de France lefoglaltatott egy szomszédhoz levélképen intézett cikkely miatt, a' szomszéd alatt Lajos-Fülöp van értve. A' Quotidienne 's Bo Sens pedig egy, az angol hirlapokból kölcsönzött 's az új sajtótörvényjavaslat elleni cikk miatt szinte lefoglaltattak. Az új sajtótörvényt a' francia lapok röviden Fieschi-törvénynek nevezik. — A' Journal de Paris (ministeri lap) folyvást azt állítja, hogy Fieschi czimboráji valamennyien a' republicanus párthoz tartoznak. „Midőn ezt nyilatkoztatjuk, úgymond, állításunk alapjául azon fontos eseményt vettük, hogy valamennyi gyanús, tagja volt az emberjogok társaságának; 's már ezen körülmény is elég előttünk arra, hogy republicanusoknak tartuk őket.“ — A' Journal de Paris felejtí, hogy Fieschi 's társai a' charlista társaságok tagjai is voltak, de mind itt mind ott a' rendőrség rovására, 's meghagyatából. —

Tudjuk, hogy az új sajtótörvényjavaslat Sik cikkje tiltja jövendőre nézve, hogy a' birságpénzek aláírás útján kerüljenek be, 's azt is, hogy e' törvényjavaslatot Broglie hg terjeszté a' követ-

ház elibe. Most a' Courier Français levelet közöl Broglie hgtől 1818ik évből, mellyben ő kezd meg a' birságoknak aláírások által vitelét. A' levél Chevalier urhoz szól, 's tartalma következő: „Több polgártól, kik Önt szintolly kevéssé ismerik, mint én, de kik Ön karakterét 's elveit tisztelik, azon megbizást vevém, kérjem meg Önt, ne tegyen akadályt szándékjoknak. Azon pör, mellybe Önt keverték, Önnek politikai baráti előtt olly idegennek látszik, törvényhozásunk állapotja olly hiányosnak 's a' törvényszékek ítéletei olly vesztéllyel fenyegetőknek, hogy azon irókkal, kik tolaikat a' nemzet jogai védelmére szentelék, örömet ohajtanak megosztolni a' dolgok állapotja terhében, melly tartós nem lehet. Ön az első, kire még csak szinok (ürügy) nélkül is személyes, és pénzbüntetés rovatott. Engedje meg Ön, hogy e' büntetés utóbbi részét együtt viseljük Önnel. Legyen szives tudatni velem: mennyire megyen a' birság és perköltség, mellyre ítéltetett, 's rendelkezék ezen mennyiségről azon pénzalapból, melly nálam e' célra letéttetett. Ha Ön azon ajánlást, mellyet szerencsém van ezennel tenni, elfogadja, hasznos szolgálatot teszen hazájának 's új jogokat szerzend magának nyilvános hállára; mert semmi sem lehet hasznosabb, mint okos, szabályszerű és alkotmányos közreitétele a' nyilvános véleménynek illy fontosságú tárgyakról. Fogadja Ön 's a' t. (aláírva.) Broglie hg“.

Azon közszéki törvényjavaslat, mellyről mult levelünkben emlékeztünk 's mellynek célja elitélni a' vádlottakat azok még megjelenési vonakodása esetében is a' törvényszékek előtt, következő határozatokat foglal magában: A' főügyész vádját úgy szinte a' szék elnöke végzését, mellyben a' vitázat-megnyitásra határnapot tűz ki, a' vádlottnak legalább 10 nappal kell előbb ezen megnyitás előtt hirül adni. Legfőjebb 24 óra alatt e' közlemény után ki fog a' vádlott az elnök által hallgattatni, 's ha nem válaszolt még védelmezőt, ügyész adatik mellé. Ha a' vitázat-megnyitásra kitűzött napon egy vagy több vádlott vonakodnék a' törvényszék előtt megjeleneni, akkor az elnöktől kinevezett székírnok által a' törvény nevében felszólíttatnak, 's ha ezt még akkor sem teszik, a' közszéki elnök megparancsolhatja, hogy erővel az ülésterembe hozassanak; de az ellenszegülésről fölvevett jegyzőkönyv fenhangu elolvastatása után azt is határozhatja, hogy a' vádlott távolléte daczára is megtörténjék a' vitás. A' meg nem jelent vádlottak előtt mindenik ülés után felolvastatik a' székírnok által a' törvényszék vitázati jegyzőkönyve. Ugy szinte kezűkhöz adatnak a' nyilvános ministeriumi vádnak 's a' törvényszék ítéletének másai. Az elnök mindenik vádlottat, ki lárna vagy zajos viselkedéssel a' törvényiszolgáltatás sza-

bad folyását gátolni ügyekszik, kiharancsolhatja az ülésteremből, 's ezen esetben az imént leirt módon folytatják a' vitást. Minden vádlott vagy akármely más a' törvényszék előtt megjelenő személy, ki zajt indít a' törvénykezés gátlatára, zendülési vétkesnek nyilváníttatik, és 6 hónapi fogságtól 2 évesig fenyíttethetik, föntartván azon büntetést, mellyet a' törvény a' törvényes személyek elleni sérelemre vagy ellenök elkövetett erőszakosságokra mond. —

A' Journal de Francfort szerint, midőn a' követ-ház tisztségeiben az új sajtótörvényjavaslatokról folyt a' vita, Garnier Pagès ur a' következő szókat mondá: „Nem akarjátok, hogy republicanusoknak nevezzük magunkat; jól van! ezentul tehát mi magunkat [szegényeknek, titeket pedig gazdagoknak fogunk nevezni, 's majd meglátjuk azután, mit nyertek az elmásított kifejezéssel.“ — A' Journal de Francfort ebből hosszú cikkelyt csinál, 's azt szeretné megmutatni, hogy a' republicanusok fosztani 's rabolni akarnak 's a' t.

SPANYOLORSZÁG.

Egy estellai levél 7kéről következő hirt közöl az angol consulnak Carlosnál fogadtatásáról: a' consul kész lakot talált Jaon urnál, 's érkezett követő napon (aug. 2kán) d. Carlosnál fölvezettetett, 's ezzel közölte megbizását, melly miatt Carlos hadiszállására küldetett, 's mellynek célja a' durangoi rendelést, a' külföldi zsoldosakra nézve, kik a' spanyolországi lázongóknak segédül jönnek, visszavonatni. A' király azt válaszolá, hogy ő ezen rendelést az angol seregnek Angliából eljötté előtt adta ki, hogy neki ahoz joga van, 's azért ra ta egy betűt sem változtat. Ő nem avatkozik más statusok ügyébe, 's nem is szenved, hogy mások az övébe avatkozzanak 's a' t. Ezen vonogatás közben Carlos magát nyugottan 's méltósággal viselé. — A' consul kegyesen és characterét illető bánásmóddal fogadtatott. — Azután Carlos ministerei által kívánta bizatását kieszközleni, de azok csak a' király szavait ismételték. Így a' consul 3kán Estellából elutazott, 's mindenütt, hol carlosiak voltak, illedelmes bánást és figyelmet tapasztalt. — Ellenben Estella felé utazta közben, Pamplónában az alkirálytól nem csak hidegen hanem sértő durvasággal fogadtatott. Így p. o. midőn azt meglátogató, azt mondák neki, hogy nincs otthon, 's nem sokára visszatérend. A' consul tehát jónak látta reá várakozni, mire egy füstös örszobába vezették, káromkodó és pipázó közkatonák közé. Ő hivatala méltóságához képest ellenmondott, 's visszavonult e' goromba társaságból. Estve az alkirályhoz hivatott, 's általa sértő hidegséggel fogadtatott. Sem lakást sem frisitőket nem ajánlottak neki, sőt még embert is alig szerezhett, ki által t. i. leveletküldjön Wylde ezredesnek. —

A' bourdeauxi Indicateur aug. 14-éről hitelesen jelenti, mint saragossai tudósítást, hogy négy spanyol tartomány Catalonia, Arragonia, Valencia és Murcia a' királyné uralkodását magukról lerázták. A' főparancsnokok látván hogy e' lázadásnak gáttot nem vethetnek, maguk is a' hatalmasb részhez állottak, 's az ujdón rendelt tisztségek első lépése az, hogy minden klastromnak teljes elpusztítását végzék. — A' Messenger 16-áról ugyanazt jelenti, hogy a' zendülés még seholsem tön Spanyolországban olly igen elhatározó lépést, mint Saragossában, 17-éről pedig ugyanezt még jobban erősíti, 's a' többek közt így beszél: „Már régen megmondtuk, hogy a' juste milieu ellen föllobbant gyűlölség, 's ez által okozott lázadás a' szélekről középpont felé özönli épen most erőhatóságát; a' történetek bizonyítják jövőndületünk valóságát. Csak egy Arguelles ministersége 's a' cortes haladéktalan összehívása lehetnek még Krisztina uralkodása megtarthatásának egyedüli eszközei. — A' 17-ki National szerint a' Cataloniában kitört zendülés Valenciába is elterjedt. E' városban a' felsőség semmit sem tett a' nép dühe ellen, 's azt az által akará csilapítani, hogy hét carlosita lenyakasztásában megegyezett. Rendkívüli alkalommal érkezett madridi levél aug. 8-áról jelenti, hogy a' fővárosban is lázadás ütött ki, a' királyné ellen szitkok 's illetlenségek történtek, 's a' kormány csak az által nyugtathatá meg a' népet, hogy kívánatit mindenben kielégíttetni ígérte. A' Gazette de France ugyane' tárgyról következőleg ír: madridi levelek aug. 8-áról közegyezőssel jelentik, hogy ott a' legfélelmesb nyugtalanság uralkodik. A' lázadási szellem a' vidéki mozgásokról hallott hír következtében kezdett ébredezni. A' ministerség meg van győződve, hogy az első csapásnak ellent nem állhat. A' lázadók terve, úgy látszik, oda céloz, hogy a' regensnét megbuktassák, II. Izabellát névleg kormányon megtartsák, kis idő múlva az 1812-ki alkotmányt kikiáltásák, 's rendkívüli cortest híjanak össze, kik azon némi, az újabb idők kívánatihoz illesztendő változtatásokat tegyenek. Eként Krisztinát tehát minden pillanat megbuktatással fenyegeti, 's kérdés: azon esetben, ha a' zendülő párt diadalmaskodik, szabad lesz éneki Spanyolországban maradni? Azon férjfiak, kik sorsukat a' királynééhoz kötötték, csak engedélyek által remélik a' végcsapást elfordíthatni; mik közt első helyet foglalandna Toreno elmozdítása, kinek helyét Mendizabal ur pótolná ki. — A' Reformateur aug. 17-éről szintazt írja, hogy Saragossában a' republica kikiáltatott, a' királyné tisztjei elűzettek 's az egész tartomány egy republicanusi junta intézkedése alatt áll. —

A' barcelonai (aug. 6-iki.) történetekről következőleg ír egy helybeli ujság, a' barcelonai Vapor (melly eddig a' doctrinairi juste milieu elha-

táztott lapja volt, most pedig a' zavargások óta szellemét megváltoztatta.) „Előleges hir jelenté nálunk Bassa generál érkezését. A' népnek teljes akaratja volt, a' rendet mindaddig meg nem zavarni, míg a' katonai parancsnok erőszakot nem kezd gyakorolni Barcelonában. De midőn hire szárnyalt, hogy katonák jönnek a' város ellen, hogy Bassa Sansba érkezett már, ekkor minden pillanatban lárma-dob-pergést vártunk. Bassa bejött Barcelonába, kíséret nélkül járt az utcákon, a' nép bátorságát kísértvén, mint mondaték. — Az erre következett félelmes zugás jelenté, hogy Barcelona lakosi a' kihívást elfogadták „vagy én, vagy a' nép!“ mi böszült hetvenkedés! — A' talány hamar meg lön fejtve. A' nép fegyvert ragadott, a' városi őrség rendbe állott, 's míg Bassa a' sereg segedelmére számolgat, fegyveres polgároktól látja magát környezve. Hijába rebegik elkéült ajkai: éljen a' szabadság! hijába rimánykodik élteért; ő elesik, mint a' sértett nép bosszújának áldozatja.“ — Elbeszéli a' Vapor, miként hurcolák testét az utcákon, végre mint égették meg miként gyújtattak föl a' rendőrség papirosai, a' vámház, 's ezzel rokon épületek 's azon palota is, hol a' hajdani royalista önkénytesek zászlóját találták. Késő éjig számos csapat dulonga szerte az utcákon illy kiáltozásokkal: éljen II. Izabella! éljen a' szabadság! le a' zsarnokokkal! — éj sötétében pedig néhány gonosztevő Bonoplat 's Villaregut urak gőzmozgonyos gyárát lángba borították. A' város kivilágított, a' katonai őrség 's városi katonaság bandáji az utcákon jártak, 's hazafi dalokat zengtek. — 6-án reggel mintegy száz gazember új lármat csinált, 's a' város politikai mozgásának anarchiai szint akart adni, de a' polgári katonaság egyszerre összegyűlt, 's a' gyalázatosakat részint elfogta részint kard élire hártya. Végre így fejezi-be a' Vapor cikkelyét „Ó Catalonia fő városa nyugalomban van, 's tisztelettel várja a' kormány rendeleteit. Gondolja ez meg valahára, hogy a' spanyol nép meguntá már a' visszaéléseket, a' rablánczokat, mikkel eddig terhelte. Örömmel megegyezik abban, hogy a' javítások lépcsőnként menjenek, 's a' haladás mérsékelt legyen: de forroláza nem tűrheti a' mostani tespedő állapotot (status qui-t.) Törvényesszabadságot akar, tiszta 's a' képviselő rendszerrel azonosított összeolvadott férjfiaktól akar kormányoztatni. Méz-édes szavak, hazug ígéretek elveszték előtte minden becsöket; az álorszalerántatott, 's jaj annak, ki ismét csalni akar. Ezután többféle fölszólítás következik. Illauder a' tartományban minden tekintetét elveszté. A' polgári kormányzó benyújtotta lemondását, 's titoknoka által pótoltatik. A' helyhatóság a' nép közül választott biztosok segítségével, a' kormányhoz benyújtandó hathatós kérelem készítésével foglal-

kozik. A' seregek a' tartományban dulogó carlosi csapatok ellen indulnak minélelőbb. A' politikai körülményeknek jelen fordulata, ugymond a' junta, Izabella ügyét 's a' szabadságot hatalmasan elősegíti. — A' junta hirdeti, hogy 6kán reggel több katonafogadó-bolt nyitattott meg, az önkényleg vállalkozók beiratására, kik az insurgensek ellen harcolni akarnak; mindent, kinek fegyvere van 's magát beiratni nem akarja, felszólít, hogy fegyverét közintézkedésre bízza; kinyilatkoztatja, hogy célja eltávoztatni a' szerzeteseket azon várakból, hol most lappagnak, 's más illő helyre szállíttatni, fölfüggeszt több polgári és katonai hivatalt; új könyvbírálokat nevez-ki, közbizodalmat érdemlőket 's korszellemnek megfelelőket, felszólít minden lakost, hogy magát a' városi katonaság közé irassa 's a' t. — A' Journal de Paris aug. 9éről jelenti Barcelónából, hogy a' csönd egészen helyre állottnak látszik. Liauder családostul Franciaországba érkezett, 's panaszkodik, hogyha a' kormány őt annak idejében segítette volna, ő csekély erővel képes vala meggátolni a' kirottott zavargásokat.

NÉMETORSZÁG.

Boroszlóbul aug. 7éről írják: sept. 9én és 10én itt fényes fejedelmi összejövetelt fogunk látni. E' két napokra előlegesen szállások készíttetnek ő felségök a' porosz király, az orosz czár, e' két uralkodók koronaörökösei, több porosz kir. herczeg, Mihály főherczeg, Ferencz Károly és János ausztriai főherczegek, a' weimari koronaörökös, Paskewitsch hg, Ahmet effendi török követ, és egyéb nagyurak, hadvezérek és diplomaták számára. Ennyi magas vendég illő elfogadására egész város ereje szerint készül, számos házmegújítatik, győzdelmi kapuk 's a' t. állíttatnak. Minden előre örül illy látványon 's már a' kereskedői szellem is ébredéz, mert szobákat és ablakokat drága áron bérlenek. Innét megyen a' fényes társaság Kalischba. Wiener Zeitung.

Berlini lapok rendelést közlenek aug. 17ről az aug. 3ki és 4ki zavarok következésében. E' rendelés a' nyilvános zavarok meggátlására czéloz, 's a' pajkos gyerkőczeket minden legkisebb, az utcán elkövetett csinyért keményen bünteti. A' rendelés igen hosszú, 's teli van törvényezikk-idézésel. — Németországi lapok szerint a' belga képviselőház aug. 11kén az oktatási tervvel foglalkozék, név szerint a' fensőbb iskolák iránti elintézésel. Belgiumban tudniillik eddig három egyetem vala: Löwenben, Lüttichben és Gentben. Három egyetem Belgiumra nagyon is sok volt, a' kormány tehát azt javaslá, hogy közülök a' status költségein csak egy tartassék meg, és pedig a' löweni, mert ez legrégebb 's nem olly zajos mint a' lüttichi és genti, mellyek mindj. részt vettek a' politikai moz-

galmokban. A' szavazás azonban mást határozott, mert Löwen kihagyatott, Lüttich és Gent pedig megmaradtak. — Aug. 12kén az idegenek végett törvényjavaslatot nyujta be Ernst az igazságminis-ter. A' javaslat fölhatalmaztatni kívánja a' kormányt olly idegenekre nézve, kik az ország nyugalma veszélyeztethetik, hogy t.i. vagy bizonyos tartozkodási helyet mutathasson nekik, vagy egészen ki is igazíthassa őket az országból. Örömet tágitana hatalmán. —

TÖRÖKORSZÁG.

A' frankfurti journal következő igen érdekes fölvilágositást ad azon 10 millió darab arany adósságról, mellyet a' porta Oroszországnak hadi költség-megtérítés fejében fizetni könytelenített a' drinápolyi (1829 sept. 2káról) egyezés szerint olly föltét alatt, hogy Szilisztria városa és a' moldvai 's oláhországi fejedelemségek mindaddig orosz kézben maradjanak, míg a' pénz teljesen ki nem fizettetik. Ez oka Szilisztria mai napiglan tartó őriztetésének oroszok által, noha már a' moldvai 's oláhországi fejedelemségekből, mellyek a' drinápolyi szerződés következésében hasonlóul az orosz-
nak adattak, már az orosz őrség vissza is hivatott azon okból, hogy ez által az orosz czár engedékeny-ség 's figyelmét jelét adja, 's nemeslelkűséget mutasson a' török iránt. Nem akart ő jogával mindaddig szorosán élni, míg a' szerződés értelmében élhetett volna, hogy így a' portát minélelőbb azon jövedelem használatába helyezze, mit e' tartományokból húz, 's így azon időpontot közelebbítse, midőn Moldva és Oláhország a' tartományi nemesség közül választandó 's a' szultán által megerősítendő hoszpodárok igazgatása alá jusson. Efölött az orosz czár a' 10 millióból már eddig teljesen elengedett 1ör) Halil basa küldetésekor 1830ban 2 millió aranyat. 2szor ugyanakkor, Görögországot illető alkudozások könnyebbítésére, egy millió aranyat. Nem tagadhatni, hogy ennek Görögország java előmozdítására nagy befolyása volt. 3or Achmed basa küldetésekor 1830 és 34ben két milliót; tehát mindössze 5 milliót. Így 4 év lefolyta alatt a' czár az egész mennyiség felét el engedé, mellyet szorosán megkivánni joga lett volna. Más részről a' török udvar is, mind azon nehézség daczára, mikkel harcolni kelle, ügyekezett pénzbeli kötelezésit tehetségihez képest rovatatni. Négy év alattugyanis mintegy 1,200,000 aranyat lefizetett 's így még, a' czár engedvényei levonta után is 3,800,000 arannyal tartozik. — Mind a' két kormány szép egyetértésben van a' tartozás lassankénti lerovatása iránt; a' porta részéről t.i. lélekisméretesség, az oroszról pedig kimelés 's Törökország pénzügyállapotja iránt kedvezékenység mutatkozik. Wiener Zeitung. —